

INLEIDING

Nederland telt ongeveer 2,3 miljoen mensen met zwakbegaafdheid (IQ tussen de 70 en 85). Wanneer er ernstige problemen zijn met sociale redzaamheid worden zij licht verstandelijk beperkt genoemd. De problematiek van deze kinderen, jongeren en volwassenen wordt steeds complexer. De problemen zijn lastig te herkennen en beoordelen en omdat mensen met een LVB zichzelf vaak overschatten en niet willen onderdoen voor anderen, hebben ze de neiging zorg en ondersteuning te mijden. Ook de omgeving overschat deze groep dikwijls, met als gevolg dat mensen met een LVB worden overvraagd. Gevolg is dat er nog meer problemen en frustraties ontstaan die uiteindelijk tot gedrags- of verslavingsproblemen of zelfs tot criminaliteit kunnen leiden. Hoe krijg je als hulpverlener inzicht in deze complexe problematiek? Op welke wijze begeleid en behandel je mensen met een LVB die met deze problemen te kampen hebben? Het 11e Jaarcongres LVB brengt ervaring, kennis en inzicht van de mogelijkheden bij elkaar voor betere hulpverlening aan deze kwetsbare groep.

Al meer dan tien jaar lang organiseert Logacom in september het Jaarcongres LVB met aandacht voor LVB in relatie tot Gedragsproblemen en Criminaliteit

VAKBLAD SOZIO CADEAU!

Deelnemers ontvangen bij deelname gratis de Sozio-special LVB.

Nooit eerder is er zo'n omvangrijke editie verschenen over LVB als dit jaar. Daar is alle reden toe. De betrokken mensen vormen in Nederland - en daarbuiten - een substantieel deel van de bevolking. En de problemen die zij ondervinden in het dagelijks leven, maar ook de problemen die een deel van deze mensen veroorzaakt maakt het meer dan de moeite waard om als professionals hier aandacht voor te hebben en kennis op te doen en te delen.

PARTNERS

PROGRAMMA

09:30 ONLINE INLOOP

09:50

OPENING DOOR DE DAGVOORZITTER

Mathijs Zwinkels, oprichter, 'Universiteit van de Straat'.

10:00

WAT HEB JE MEEGEMAAKT?

Ingrijpende jeugdervaringen bij LVB

Drs. J.A.A. (Jessica) Vervoort-Schel, orthopedagoog generalist NVO, supervisor NVO. Programmaleider Inhoud & Onderzoek Jeugd, Koraal en PhD kandidaat UvA.

Toelichting

Met de vraag 'wat heb je meegemaakt' hebben we meer oog voor de impact van ingrijpende jeugdervaringen dan wanneer we werken vanuit 'wat is er met je aan de hand?'. Het is belangrijk dat we erkennen en herkennen dat ingrijpende jeugdervaringen van invloed kunnen zijn op leer- en ontwikkelmogelijkheden, gedrag, welbevinden en psychische en fysieke gezondheid. Mensen die functioneren op het niveau van een LVB, hebben een groter risico op het meemaken van allerlei ingrijpende ervaringen en hebben vaak minder buffers. Centraal in deze bijdrage staat wat we als professionals kunnen doen om bij te dragen aan duurzame resultaten van onze hulp.

10:45

'BEHANDELING IN BEELD: MEER GRIP EN BEGRIP VOOR DE CLIËNT'

Drs. Martijn Vos, GZ-psycholoog i.o. tot klinisch psycholoog, Regionaal Centrum OPSY, onderdeel van GGzE.

Gijs Cuppen, casemanager, Regionaal Centrum OPSY, onderdeel van GGzE.

Toelichting

In de medische en geestelijke gezondheidszorg is er de laatste jaren veel aandacht voor het thema 'regie over de eigen behandeling'. Dit is landelijk merkbaar in campagnes bijvoorbeeld door mensen te adviseren iemand mee te nemen naar de (huis)arts en om bijvoorbeeld cliënten/patiënten en hun behandelaar te stimuleren meer samen te beslissen over de meest geschikte behandeling (bron: Patiëntenfederatie Nederland). In de meerjarenvisie van GGz Nederland staat 'regie bij de patiënt' als speerpunt: "De patiënt wordt meer regisseur van zijn eigen zorgproces, in dialoog met een steeds zelfstandiger en autonomer zorgprofessional" (bron: meerjaren visie 2013-2020 GGz Nederland).

Maar wat nu wanneer iemand een lichte verstandelijke beperking (LVB) heeft? Zowel in de medische sector als de GGz zorg worden veelal ingewikkelde termen gebruikt. Voor gemiddeld intelligente personen zijn (complexe) diagnoses en behandelingen al moeilijk te begrijpen, laat staan voor mensen met een laag IQ. Dossiers zijn vaak dik, verslagen geschreven in vakjargon en DSM V termen. Vaak worden verslagen geschreven voor professionals onderling. Echter, diegene om wie het gaat wordt dan gemist: de cliënt met een lichte verstandelijke beperking. Dit staat haaks op de visie om iemand regie te laten ervaren op de eigen behandeling.

OPSY heeft een methodiek en aanpak ontwikkeld, om de cliënt centraal te stellen in de behandeling. Dit door ingewikkelde taal zoveel mogelijk te vermijden en om communicatie zowel qua taal als schriftelijk af te stemmen op de persoon om wie het gaat: de cliënt. Deze methodiek loopt nu enige jaren in de vorm van het project Behandeling in Beeld. Het is een blended werkvorm en sluit aan bij belangrijke besluitvormingsprocessen in een behandeltraject: intake, zorgplan, evaluaties, opschaling van zorg (naar een klinische setting en terug). De ervaringen zijn erg positief. Het heeft er toe geleid dat er eind 2020 wetenschappelijk onderzoek is gestart met als doel te onderzoeken wat werkzame factoren zijn als het gaat om het vergroten van regie in eigen behandeling voor mensen met een licht verstandelijke beperking en psychiatrische problemen binnen de GGZ.

In deze workshop wordt getracht de deelnemers enerzijds kritisch na te laten denken hoe men daadwerkelijk de cliënt met de verstandelijke beperking centraal stelt, anderzijds om hen te inspireren de regie van de cliënt te vergroten met relatief eenvoudige aanpassingen. De deelnemers worden meegenomen in de visie van het tot stand komen van de methodiek, krijgen voorbeelden te zien en worden geprikkeld een vertaling te maken naar de eigen dagelijkse praktijk. Tot slot is de doelstelling is om op dit congres een eerste overzicht van de bevindingen het wetenschappelijk onderzoek te laten zien.

11:30 KOFFIE- EN THEEPAUZE

12:00

IEDEREEN MAG MEEDOEN MET (SOCIAL) MEDIA!

Dr. Svenja Büttner, senior onderzoeker lectoraat Jeugd & Media Hogeschool Windesheim, Zwolle. Coördinator post-hbo opleiding Jeugd & Media Coach Hogeschool Windesheim, Zwolle.

Toelichting

In deze sessie presenteert het lectoraat Jeugd & Media de resultaten van 2 onderzoeksprojecten:

1. Iedereen mag meedoen met (social) media!

Een veldscan van het mediagebruik en de ondersteuningsbehoeften daarbij van jongeren met een LVB die op behandelgroepen wonen én de behoefte aan mediawijsheidcompetenties (kennis, vaardigheden, attitude) van hun pedagogisch begeleiders.

2. Nep echt!

Een 2-jarig participatief actie-onderzoek waarin het lectoraat, jongeren met een LVB, hun pedagogisch begeleiders en studenten van de minoren Children & Media en Mobile Solutions van Windesheim samen een app ontwikkelen waarmee de jongeren leren inschatten of online informatie echt is of nep.

12:45 LUNCHPAUZE

13:45 **DJI EN DE LVB-POPULATIE**

Coki Janssen, beleidsadviseur/projectleider/trainer, SVG verslavingsreclassering GGZ. Uitvoerende reclasseringswerker wordt nader bekend gemaakt.

Toelichting

Wat weten we over de LVB-populatie binnen DJI? Wat zijn de mogelijkheden voor professionals die binnen DJI werken om met deze doelgroep te werken? Wat betekent de nieuwe Wet straffen en beschermen voor de LVB-populatie binnen DJI? Sommige professionals maken zich zorgen over de consequenties van de nieuwe Wet, juist voor deze doelgroep. Wat gaat er voor ze veranderen? Wat zijn gevolgen en waar liggen kansen? Hoe gaat het met het tijdig signaleren / herkennen van de LVB-populatie, het aanvragen van verdiepingsdiagnostiek? Ziet een gevangenisstraf er voor een gedetineerde met een LVB anders uit? Deze thema's komen aan de orde tijdens een vlucht tussen beleid en de praktijk.

14:30 **WORD LVB XPERT IN DRIE KWARTIER**

Tobias Nieveld, Humanisticus (MA), organisatieadviseur, Humanitas DMH.

Toelichting volgt nog

15:15 THEEPAUZE

15:45

'LVB EN DECRIMINALISERING'

Mathijs Zwinkels, oprichter, 'Universiteit van de Straat'.

Toelichting

Criminaliteit is niet altijd een keuze, is eruit stappen dat dan wel? Of vervallen we nu alweer in de bekende dader-slachtoffer discussie? Hoe is dat voor personen die kampen met een licht verstandelijke beperking? In een plenaire bijdrage neemt Mathijs Zwinkels de toehoorders mee in het proces van decriminaliseren: wat kan aan ondersteuning en begeleiding worden geboden en maakt impact?

16:30 **AFSLUITING DOOR DE DAGVOORZITTER**